

Klimaatadaptatie en burgerparticipatie - Wat vinden burgers van klimaatadaptatiemaatregelen?

Burgertop in Kerkrade over maatregelen voor klimaatadaptatie in de Euregio Maas-Rijn

Voor beleidsmakers

Beste beleidsmakers,

Inwoners van de Euregio Maas-Rijn willen betere toegang tot drinkwater en koele ruimtes, een verbeterde regionale crisisparaatheid en een grotere betrokkenheid van de gemeenschap - vooral van de jeugd - om de regio een veiligere en duurzamere toekomst te bieden. Deze prioriteiten kwamen naar voren uit de burgertop in Kerkrade, die werd gehouden als onderdeel van het euPrevent ACP-project (Active Citizenship Participation).

Op basis van de inzichten van de top zijn de volgende belangrijke acties nodig om de klimaatadaptatie in Zuid-Limburg en de Euregio Maas-Rijn (EMR) te verbeteren:

- **Verbeter openbare faciliteiten voor koeling en hydratatie:** Vergroot de beschikbaarheid van openbare drinkwaterpunten en koele ruimtes in stedelijke gebieden, vooral in buurten zonder natuurlijke schaduw of koele, openbare binnenruimtes. Promoot groene infrastructuur zoals het planten van bomen en verbeter de toegankelijkheid van koele ruimtes in openbare gebouwen.
- **Verbeter de crisisparaatheid en landsgrensoverschrijdende coördinatie:** Ontwikkel een geïntegreerd vroegtijdig waarschuwingssysteem voor extreme weersomstandigheden in de Euregio Maas-Rijn (zoals overstromingen, stormen en hittegolven). Versterk de coördinatie van overstromingbescherming en noodhulp om snelle, effectieve reacties te garanderen.
- **Stimuleer inclusieve besluitvorming en betrokkenheid van de gemeenschap:** Zorg ervoor dat alle leden van de gemeenschap, inclusief kwetsbare en jongere groepen, actief betrokken worden bij het besluitvormingsproces via zowel digitale als face-to-face communicatie. Bevorder lokale betrokkenheid via initiatieven zoals jeugdonderwijs en trainingsprogramma's gericht op klimaatadaptatie en crisismanagement.

De volledige inzichten en aanbevelingen vindt u in dit document.

Beste deelnemers en supporters van de ACP burgertop in Kerkrade,

Dank voor uw deelname aan het evenement over maatregelen voor klimaatadaptatie. We waarderen de waardevolle inzichten en ideeën over hoe te reageren op de uitdagingen van klimaatverandering. Uw meningen en ervaringen zijn samengevat onder "Resultaten".

We willen graag de Gemeente Kerkrade, in het bijzonder David de Witte, bedanken voor hun steun aan het euPrevent-project "Active Citizenship Participation (ACP)". Hun hulp was essentieel bij het organiseren en uitvoeren van de burgertop. Ook de Bibliotheek Kerkrade bedanken we voor hun gastvrijheid en de aangename omgeving.

Het ACP-project is een vernieuwend initiatief op het gebied van landsgrensoverschrijdende burgerparticipatie. Door te beginnen met het belangrijke onderwerp klimaatverandering en gezondheid, heeft Kerkrade een sterke betrokkenheid getoond bij het aanpakken van urgente maatschappelijke uitdagingen. We hopen dat dit het begin is van een duurzaam systeem voor burgerparticipatie in de hele Euregio Maas-Rijn.

Benieuwd hoe andere gemeenschappen in de Euregio deze gesprekken hebben gevoerd? De verslagen van de andere burgertoppen zijn [online](#) beschikbaar en bieden inzicht in hoe inwoners uit de hele regio tegen de situatie aankijken.

Werving en structuur van deelnemers

Op 31 oktober 2024 namen elf inwoners uit Zuid-Limburg (NL) in de leeftijd van 29 - 70 jaar deel aan de Burgertop Kerkrade. Vijf van hen woonden in Kerkrade, de overige zes in andere Zuid-Limburgse plaatsen. Alle deelnemers bezoeken de buurlanden in de Euregio minstens een paar keer per jaar, zo niet vaker. De burgertop duurde twee uur (19.00 tot 21.00 uur). De voertaal was Nederlands.

Deelnemers werden geworven via het Gezondheidspanel van de GGD Zuid-Limburg, waar zich ongeveer 20.000 inwoners van Zuid-Limburg voor hebben aangemeld (www.ggdzl.nl/over-de-ggd/gezondheidspanel/). Een willekeurige selectie van 5.500 panelleden (500 uit Kerkrade en 5.000 uit de rest van Zuid-Limburg) ontving een e-mailuitnodiging om deel te nemen aan de online Place Standard Tool-Euregio Maas-Rijn (PST-EMR). De PST-EMR is de euregionale vragenlijst dat was ontwikkeld als onderdeel van het ACP-project. In de e-mail werd ook gevraagd naar hun interesse in deelname aan een fysieke burgertop. Inwoners van Kerkrade ontvingen details over tijd en locatie, terwijl de anderen werd gevraagd naar mogelijke toekomstige deelname. In totaal hebben 11 mensen deelgenomen aan de fysieke burgertop in Kerkrade.

Wie heeft de leiding over het project?

De GGD Zuid-Limburg voert samen met partners uit de hele Euregio Maas-Rijn een landsgrensoverschrijdend project uit: euPrevent Active Citizenship Participation (ACP). Ook uw woonplaats maakt deel uit van de Euregio Maas-Rijn.

Het project richt zich op het versterken van burgerparticipatie in de Euregio Maas-Rijn. Als eerste onderwerp willen we graag weten hoe inwoners denken over verschillende maatregelen voor aanpassingen aan klimaatverandering in hun omgeving en welke beschermende maatregelen ze graag doorgevoerd zouden zien in de hele Euregio. Burgertoppen en een online versie van de vragenlijst worden in de hele grensregio gebruikt en zijn beschikbaar in vier talen: Nederlands, Duits en Frans, evenals Engels.

De PST-EMR is gebaseerd op het Duitse enquête-instrument "StadtRaumMonitor" en is aangepast aan de situatie in de grensregio.

Het project wordt gefinancierd door Common Ground, een project van de Robert Bosch Stiftung GmbH.

Meer informatie is te vinden op de [website](#).

Wat gebeurt er met uw informatie?

We verwerken gegevens anoniem en behandelen de resultaten volgens de Europese General Data Protection Regulation ([GDPR](#)).

Na afloop van het project in september 2025 worden de resultaten - in combinatie met die van alle deelnemers - gepubliceerd op de [website](#). Daarnaast presenteren we de meningen en wensen van de inwoners in de Euregio Maas-Rijn aan politici en overheden.

Bedankt voor uw steun!

Resultaten

Samenvatting

De resultaten van de burgertop kunnen als volgt worden samengevat:

- **Behoefte aan betere verkoeling en beschikbaarheid van water**
 - Deelnemers benadrukten het gebrek aan toegankelijke watertappunten en schaduwplekken, vooral in stedelijke buurten met weinig bomen.
 - De beschikbaarheid van koele, openbare binnenruimtes werd ook als onvoldoende beschouwd, met een sterke roep om meer schaduwrijke zitplaatsen buiten en beter ontworpen groene ruimtes.
- **Zorgen over klimaatbestendigheid en veiligheid**
 - De meningen over veiligheid bij extreme weersomstandigheden liepen uiteen: sommigen voelden zich veilig, terwijl anderen melding maakten van overstromingen, slechte afwatering en onvoldoende voorbereiding op noodsituaties.
 - In vergelijking met de buurlanden werd Duitsland gezien als beter uitgerust voor crisisbeheer, terwijl België problemen had met waterbeheer.
- **Betrokkenheid van de gemeenschap en inclusieve besluitvorming**
 - De inwoners benadrukten het belang van lokale meningen bij het vormgeven van beleid.
 - Deelnemers waardeerden directe communicatie boven digitale kanalen en riepen op tot voortdurende betrokkenheid, vooral van jongeren en ondervertegenwoordigde groepen.
 - Er werd aangedrongen op een meer buurtgerichte aanpak en concrete acties in plaats van alleen discussies.

Resultaten van de individuele discussiepunten

(In absolute cijfers)

Drinkwater

Door de klimaatverandering is het vaak warmer en droger. Vooral in de zomer is het daarom belangrijk voor uw gezondheid om veel te drinken - ook als u onderweg bent. In Nederland is het leidingwater van zeer goede kwaliteit. Gratis en gemakkelijk te krijgen drinkwater is belangrijk. Bijvoorbeeld door openbare kranen.

Hoe beoordeel ik de beschikbaarheid van gratis drinkwater in mijn omgeving?

Deelnemers gaven een cijfer tussen **1 = heel slecht** en **7 = heel goed**.

De beoordeling van gratis drinkwatervoorziening is nogal gepolariseerd in deze groep met sterk tegengestelde meningen.

Feedback:

- **Beperkte bekendheid en gemengde percepties** - Mensen zijn zich niet bewust van de beschikbaarheid van gratis drinkwater in hun omgeving. Voor sommige mensen is dit geen probleem, terwijl andere melden dat er op specifieke locaties een gebrek is aan watertappunten.
- **Persoonlijke behoefte beïnvloedt perceptie** - De behoefte aan gratis water varieert; de oudere personen gaven aan dat ze niet bekend waren met drinkwaterpunten, maar hier ook geen behoefte aan hebben. De jongeren hadden hier juist wel behoefte aan, maar vonden dat er te weinig toegang was tot gratis drinkwater.

- **Problemen met toegankelijkheid en beschikbaarheid** - Watertappunten bevinden zich meestal buiten, en in horecaomgevingen is water niet altijd gratis beschikbaar

De beschikbaarheid van gratis drinkwater in de omgeving is onduidelijk en varieert afhankelijk van persoonlijke behoeften en bewustzijn. Om de toegang en bewustwording te verbeteren, kan betere informatie en strategische plaatsing van waterpunten nuttig zijn.

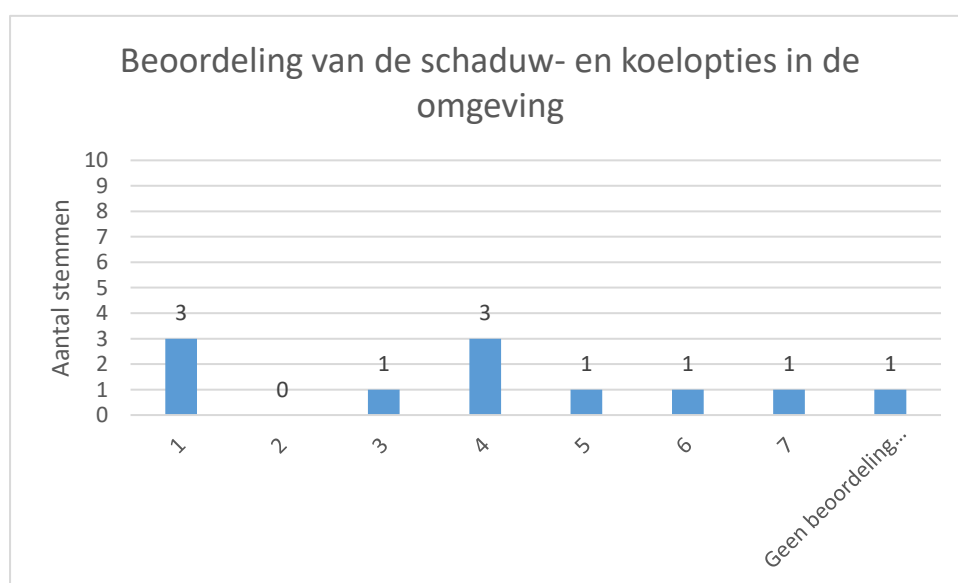

Buiten afkoelen

Onze steden en dorpen worden steeds warmer door de klimaatverandering. Vooral op plekken waar huizen en gebouwen dicht op elkaar staan. Een groene leefomgeving en watergebieden helpen om de omgeving af te koelen. Schaduwschermen en zonnenschermen helpen ook bij het verkoelen van de omgeving.

Hoe beoordeel ik de mogelijkheden voor verkoeling en schaduw in mijn omgeving?

Deelnemers gaven een cijfer tussen 1 = heel slecht en 7 = heel goed.

Deelnemers beoordelen de schaduw- en verkoeling opties in hun omgeving als vrij gemiddeld en de algemene perceptie neigt naar negatief of gemiddeld, met enige ontevredenheid en slechts kleine positieve feedback.

Feedback:

- **Gebrek aan schaduw en verkoeling** - Deelnemers wezen op de afwezigheid van of onvoldoende aanwezigheid van schaduw- en verkoeling plekken, vooral in straten zonder bomen of andere schaduw. Dit wijst op een grote behoefte aan meer natuurlijke of door de mens gemaakte schaduwplekken om verlichting te bieden tegen de hitte.
- **Bomen en groene ruimten als bronnen van verkoeling** - Hoge bomen en groenvoorzieningen werden genoemd als belangrijk voor het bieden van schaduw en verkoeling. Er zijn echter gemengde meningen over de mogelijke gevaren van bomen en de behoefte aan meer onderhoud. Deelnemers merkten ook op dat bomen waardevol zijn voor zowel comfort als sociale aspecten.

- **Faciliteiten en voorzieningen** - De beschikbaarheid van voorzieningen in de buurt, zoals bankjes of andere faciliteiten, werd genoemd door deelnemers die een hogere waardering gaven. Maar er werd ook opgemerkt dat er weliswaar bomen en verkoelende voorzieningen zijn, maar dat meer zitplaatsen of ruimtes om te ontspannen nuttig zouden zijn.
- **3-30-300 regel** - Een deelnemer introduceerde de 3-30-300 vuistregel, een concept dat betrekking heeft op stedelijk groen en algemene welzijn. Deze regel suggereert dat voor optimale milieu- en sociale voordelen, stedelijke gebieden moeten streven naar:
 - 3 volwassen bomen moeten zichtbaar zijn vanuit elke woning: Dit zorgt ervoor dat bomen worden verspreid over buurten, wat verkoeling, luchtkwaliteit en esthetische waarde bevordert.
 - 30% boomkruinbedekking: Een doelstelling voor het deel van het gebied dat bedekt zou moeten zijn met een boomkruin, wat helpt bij koeling, het verminderen van hitte-eilanden en het verbeteren van de algehele leefbaarheid.
 - 300 meter van elk huis naar een park of groene ruimte: Dit zorgt ervoor dat alle bewoners gemakkelijk toegang hebben tot natuurlijke gebieden, wat bijdraagt aan het mentale en fysieke welzijn.

Samengevat is er een duidelijk verlangen naar meer schaduwrijke plekken, vooral in gebieden waar geen bomen staan, en een roep om beter onderhoud en meer voorzieningen voor ontspanning.

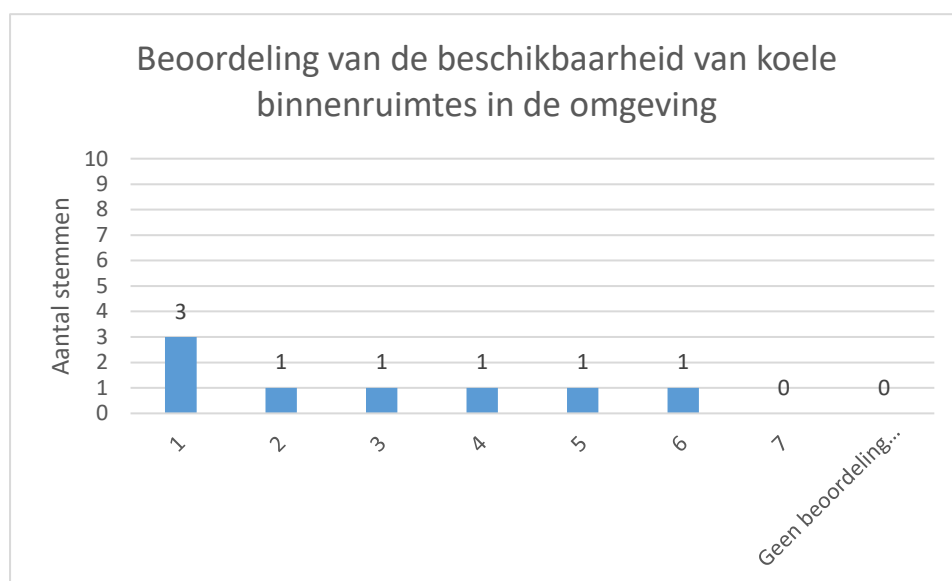

Koele ruimtes

Als het warm wordt, kunnen naast een groene leefomgeving en watergebieden ook koele openbare ruimtes op korte termijn helpen. Deze koele openbare ruimtes moeten overdag wel open en vrij toegankelijk zijn voor iedereen.

Hoe beoordeel ik het aanbod van koele publieke binnenruimtes in mijn omgeving?

Deelnemers gaven een cijfer tussen 1 = heel slecht en 7 = heel goed.

Deelnemers beoordelen de beschikbaarheid van koele binnenruimtes als vrij slecht. Eén deelnemer wilde zelfs een score "0" toekennen, wat niet mogelijk is op de PST-EMR waarderingsschaal. Maar die deelnemer gaf ook kwalitatieve feedback waarmee rekening is gehouden in onderstaande samenvatting.

Feedback:

- **Matige tot onvoldoende beschikbaarheid van koele binnenruimtes** - Deelnemers meldden dat er te weinig toegankelijke koele binnenruimtes beschikbaar zijn of dat er zelfs helemaal geen opties zijn. Dit wijst op een duidelijk gebrek aan voorzieningen voor verkoeling, wat een probleem kan zijn bij warm weer.
- **Potentieel voor verbetering met buitenruimtes** - Er werd ook vermeld dat buitenruimtes beter benut zouden kunnen worden met bomen op geschikte locaties. Hoewel deze informatie over koeling in de buitenruimte gaat, benadrukt het een potentiële strategie om de algehele koeling in openbare ruimtes te verbeteren, wat indirect verband houdt met de koelsituatie binnenshuis.

Concluderend blijkt uit de feedback dat er een gebrek is aan koele binnenruimtes in de omgeving, waarbij de deelnemers hun ontevredenheid uiten en wijzen op de behoefte aan verbetering.

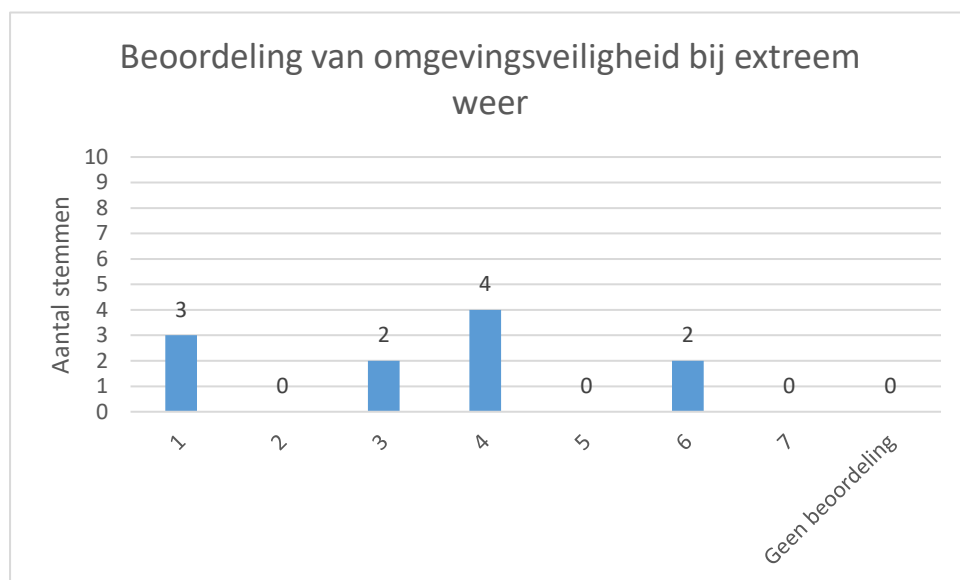

Bescherming tegen extreem weer

Naast hitte veroorzaakt klimaatverandering vaak andere vormen van extreem weer. Bijvoorbeeld stormen, zware regenval of overstromingen. Deze kunnen we niet volledig voorkomen. En vaak gebeuren ze heel plotseling. Een goede voorbereiding kan de gevaren verminderen en de schade beperken.

Hoe beoordeel ik de veiligheid van mijn omgeving tijdens zware regenval, overstromingen en stormen?

Deelnemers gaven een cijfer tussen **1 = heel slecht** en **7 = heel goed**.

Deelnemers beoordelen de veiligheid van hun omgeving in geval van extreem weer als vrij gemiddeld en de algemene perceptie neigt naar negatief of gemiddeld, met enige ontevredenheid en slechts kleine positieve feedback.

Feedback:

- **Gemengd gevoel van veiligheid** - Sommige deelnemers voelen zich relatief veilig tijdens zware regenval, overstromingen of stormen, vooral als ze in hoger gelegen gebieden wonen of buiten overstromingsgevoelige zones.
- **Zorgen over overstromingen en stormen** - Andere deelnemers melden aanzienlijke problemen met overstromingen, water dat de kelder binnendringt of veiligheidsrisico's tijdens stormen en onvoldoende beschermende maatregelen.
- **Gebrek aan bescherming en bijstand** - Deelnemers uiten hun bezorgdheid over het gebrek aan infrastructuur of voorbereiding, vooral als het gaat om bescherming tegen zware regenval of snelle toegang tot hulpdiensten.

Uit de feedback blijkt dat de perceptie van veiligheid tijdens extreme weersomstandigheden verdeeld is, zelfs onder inwoners die in dezelfde straat wonen. In het algemeen suggereert de feedback dat er behoefte is aan betere veiligheidsmaatregelen, een betere infrastructuur en betrouwbaardere reacties op noodsituaties om de bescherming van alle inwoners tijdens extreem weer te garanderen.

Situatie in naburige EMR-landen

Terugdenkend aan uw bezoeken in de naburige EMR-landen:

Wat vond u daar goed aan een of meerdere van deze onderwerpen: **drinkwater, buiten afkoelen, koele ruimtes** en **bescherming tegen extreem weer**?

En wat vond u minder goed?

Voor dit onderdeel werd geen cijfer gegeven. De discussie was puur kwalitatief. In dit geval waren de besproken buurlanden België en Duitsland.

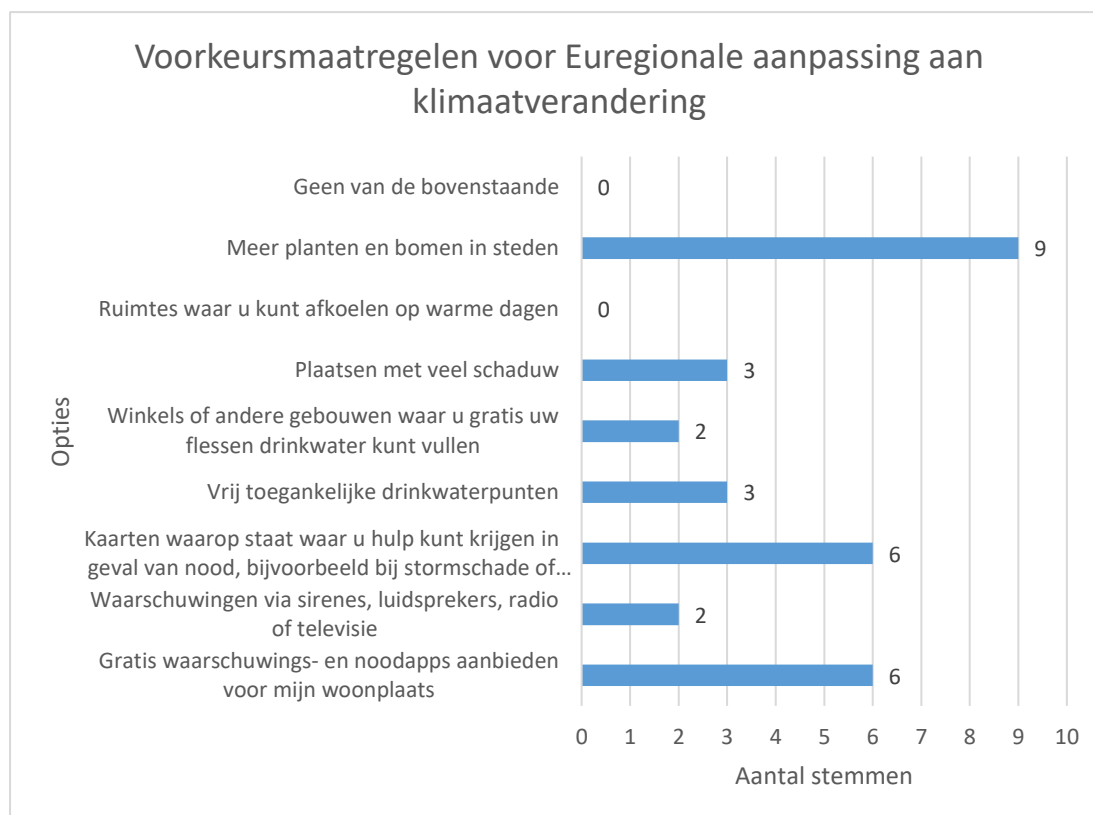
Feedback:

- **Duitsland** wordt gewaardeerd om de snelle reactie op noodsituaties, goed getrainde vrijwillige brandweerlieden en effectieve groene initiatieven, zoals tuinsubsidies. Daarnaast worden extra voorzieningen zoals gratis drinkwater op terrassen in Aken als positief ervaren. De infrastructuur, met name op het gebied van wateropslag, wordt echter als ontoereikend beschouwd in vergelijking met Nederland.
- **België** wordt gewaardeerd voor de beperkte verstedelijking in regio's zoals de Voerstreek, waardoor een betere natuurlijke waterverdeling mogelijk is. Echter wordt de infrastructuur rondom de bescherming tegen extreme weersomstandigheden als onvoldoende beschouwd. Bovendien worden water gerelateerde problemen vaak verplaatst naar buurlanden zoals Nederland, wat het probleem nog groter maakt. Daarnaast wordt aangegeven dat België slecht ontwikkelde openbare ruimten heeft voor voetgangers en fietsers.
- **De algemene terugkoppeling** benadrukt dat welvarendere steden vaak meer middelen en een betere infrastructuur hebben om met extreme weersomstandigheden om te gaan. Bureaucratische vertragingen bij herstel van schade werden ook genoemd als een belemmering voor snelle actie. In Nederland is er een sterke roep om betere crisisparaatheid, met speciale aandacht voor onderzoek naar paraatheid en betere training voor samenwerking tijdens noodsituaties.

De deelnemers zien een behoefte aan betere grensoverschrijdende samenwerking, efficiëntere infrastructuur en betere training en paraatheid om crises in alle landen effectief aan te pakken.

Beoordeling van verschillende maatregelen die kunnen worden gebruikt om te reageren op de gevolgen van klimaatverandering in jouw gebied.

Deelnemers selecteerden anoniem maximaal 4 antwoorden via een enquêteformulier.

Het figuur toont de voorkeursmaatregelen voor aanpassing aan klimaatverandering in de Euregio Maas-Rijn (EMR) op basis van het aantal stemmen dat elke maatregel kreeg. De belangrijkste conclusies van de beoordeling zijn:

1. Voorkeursmaatregelen

- **Meer planten en bomen in steden** kreeg de meeste steun, met 9 stemmen, wat duidt op een sterke voorkeur voor meer stedelijk groen als een manier om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan.
- **Kaarten met plaatsen voor hulpverlening en het aanbieden van gratis waarschuwings- en noodgevalenapps** kregen ook veel steun, met elk 6 stemmen. Deze maatregelen benadrukken de bezorgdheid over informatieverbreiding en paraatheid in noodsituaties.

2. Matig gewenste maatregelen

- **Schaduwplekken en gratis drinkwater** werden als gunstig gezien, zij het in mindere mate (3 stemmen), wat duidt op een zekere vraag naar extra verkoelingsmogelijkheden.

3. Minst favoriete maatregelen

- **Verkoelende ruimtes en winkels of andere gebouwen waar mensen hun toevlucht kunnen zoeken**, kregen minimale steun, wat erop wijst dat ze niet als beste oplossingen worden gezien of misschien niet overal in de regio beschikbaar zijn.
- **Waarschuwing via sirenes, luidsprekers, radio of televisie** kreeg ook minimale steun, waarbij waarschuwings- en noodhulp-apps de voorkeur kregen als informatiebron.
- **"Geen van deze"** kreeg geen stemmen, wat suggereert dat alle voorgestelde maatregelen door ten minste enkele deelnemers als nuttig werden beschouwd.

Aanvullende kwalitatieve input en conclusie:

Deelnemers stelden ook aanvullende maatregelen voor:

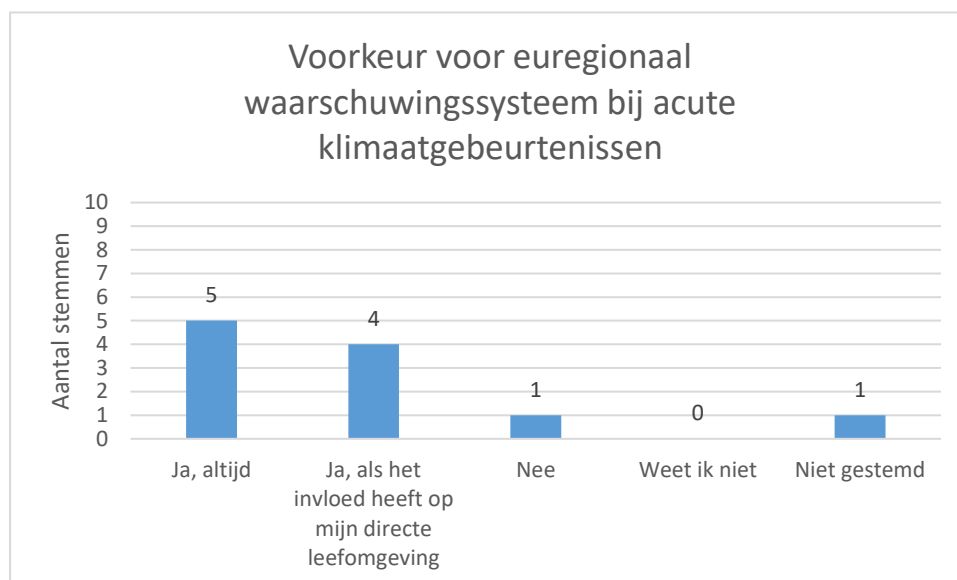
1. **Kaarten met informatie over noodhulp:** Een kaart die laat zien waar hulp kan worden verkregen in geval van nood, zoals stormschade of overstromingen, geïntegreerd in commercieel beschikbare navigatie systemen, zoals Google Maps.
2. **Focus op gemeenschapsvorming:** Inspanningen om rollen binnen de gemeenschap te verdelen en training en onderwijs te bieden.
3. **Alarmnummer voor iedere inwoner:** Een speciaal noodnummer voor de gemeente Kerkrade, dat in elke meterkast wordt geplaatst en waarmee angstige inwoners hulp kunnen inroepen. Het nummer zou verbonden moeten zijn met een 24-uurs hulplijn.

De algemene conclusie is dat de bewoners gericht zijn op een evenwichtige benadering van veerkracht, waarbij zowel natuurlijke oplossingen als praktische hulpmiddelen prioriteit krijgen. Ze benadrukken het belang van meer stedelijk groen dat kan bijdragen aan de gezondheid van het milieu en de gemeenschap, naast meer directe en bruikbare maatregelen zoals digitale hulpmiddelen voor noodgevallen. Deze hulpmiddelen, zoals geïntegreerde kaarten voor noodhulp en een 24-uurs hulplijnnummer, weerspiegelen een toewijding aan paraatheid en gemeenschapsondersteuning tijdens crises, en zorgen ervoor dat bewoners goed geïnformeerd en verbonden zijn wanneer hulp nodig is.

Beoordeling van landsgrensoverschrijdende waarschuwingssystemen

Wilt u een waarschuwingssysteem (bijv. een app) dat de hele Euregio Maas-Rijn waarschuwt wanneer er acute klimaatgebeurtenissen op komst zijn? (bijv. hitte, stormen, overstromingen)

Deelnemers kozen anoniem één antwoord via de vragenlijst.

Het figuur toont de behoefte aan een **euregionaal waarschuwingssysteem** in het geval van **acute klimaatgebeurtenissen**, gebaseerd op het aantal stemmen voor verschillende opties.

Sterke steun voor een waarschuwingssysteem:

- De meerderheid van de deelnemers (5 stemmen) is van mening dat een dergelijk systeem **hoe dan ook** nodig is, wat duidt op brede steun voor betere klimaat gerelateerde waarschuwingen in de hele regio.
- Nog eens **4 stemmen** steunen een waarschuwingssysteem **als het een impact heeft op hun leefomgeving**, wat aangeeft dat sommigen het potentiële belang ervan inzien, maar dat het wel gericht ingezet dient te worden.
- Slechts één deelnemer is van mening dat een landsgrensoverschrijdend waarschuwingssysteem **niet nuttig** zou zijn.

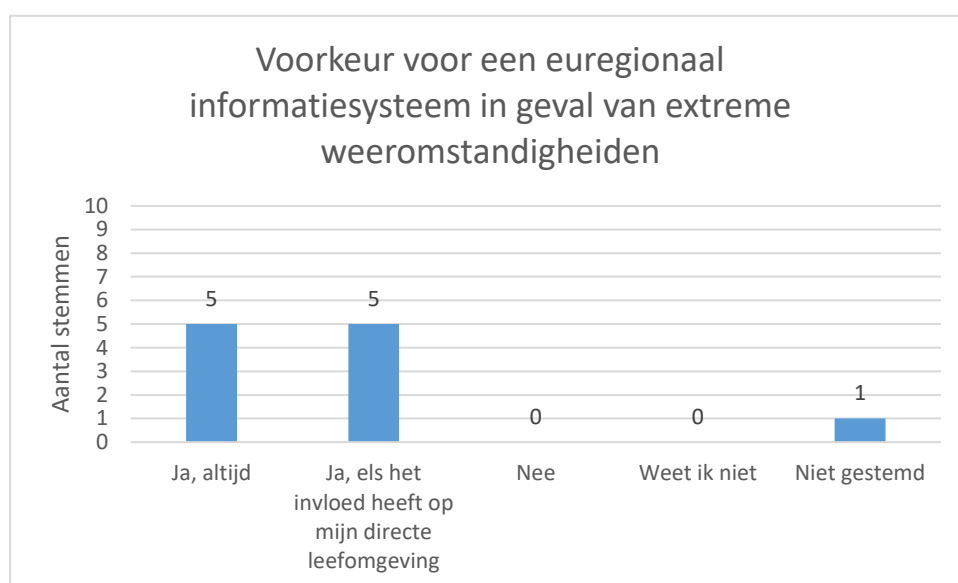
Conclusie:

Uit de discussie blijkt **duidelijke steun** voor een **euregionaal waarschuwingssysteem** voor klimaatnoodsituaties, waarbij de meeste deelnemers voorstander zijn van een brede of voorwaardelijke invoering op basis van de lokale impact.

Beoordeling van grensoverschrijdende informatiesystemen tijdens extreme weersomstandigheden

Zou u een persoonlijk een informatiesysteem (bijv. een app) willen hebben dat mensen in de hele Euregio Maas-Rijn informeert waar ze in geval van nood ondersteuning of hulp kunnen krijgen wanneer extreme weersomstandigheden zich voordoen?

Deelnemers kozen anoniem één antwoord via de vragenlijst.

Het figuur toont de beoordeling van de behoefte aan een **euregionaal informatiesysteem** in geval van **acute klimaatgebeurtenissen**, gebaseerd op het aantal stemmen voor verschillende opties.

Sterke steun voor een systeem voor informatieondersteuning:

De helft van de deelnemers (5) is van mening dat een dergelijk informatiesysteem hoe dan ook nodig is, wat wijst op een brede erkenning van de behoefte aan landsgrensoverschrijdende coördinatie en tijdige informatie tijdens klimaatnoodsituaties.

Nog eens 5 deelnemers steunen het informatiesysteem als het invloed heeft op hun eigen leefomgeving, wat wijst op enige voorwaardelijke steun, maar nog steeds een algemene erkenning van het belang ervan.

Conclusie:

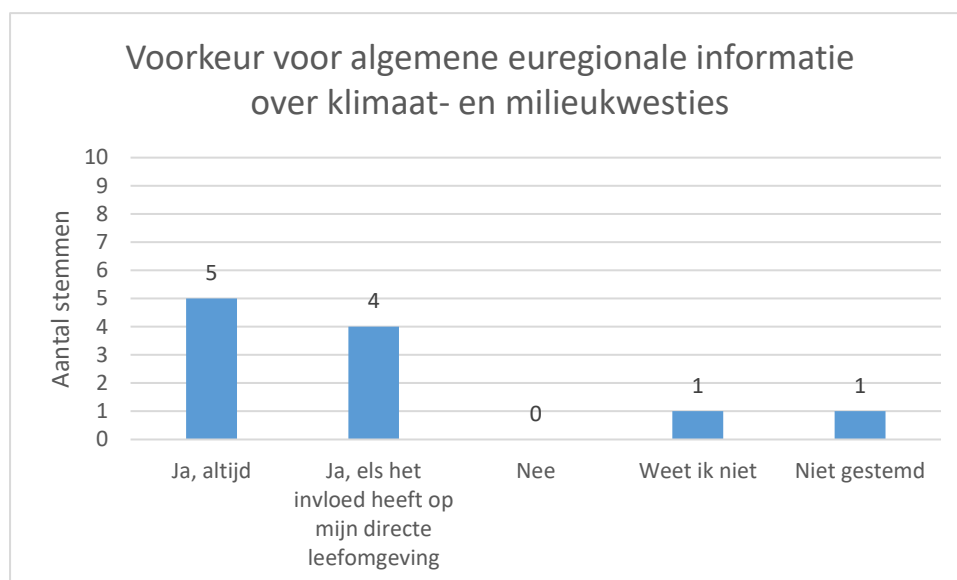
De resultaten laten een overweldigende overeenstemming zien over de noodzaak van een euregionaal informatiesysteem voor acute klimaatgebeurtenissen. De helft van de inwoners beschouwt het als essentieel voor de hele euregio, terwijl de andere helft het alleen relevant vindt als het hun directe omgeving treft.

Uit de resultaten blijkt een sterke consensus over de behoefte aan een euregionaal informatie systeem voor acute klimaatgebeurtenissen. In combinatie met de resultaten van de vorige vraag over een euregionaal waarschuwingssysteem, onderstreept dit de urgentie van het verbeteren van grensoverschrijdende communicatie en coördinatie om klimaat gerelateerde crises effectief te beheersen.

Beoordeling van landsgrensoverschrijdende informatiesystemen met betrekking tot algemene informatie over klimaat- en milieukwesties

Wil je algemene informatie ontvangen over actuele milieu- of klimaatkwesties in de Euregio Maas-Rijn?

Deelnemers kozen anoniem één antwoord via de vragenlijst.

Het figuur geeft de beoordeling weer van de behoefte aan een algemeen euregionaal informatiesysteem over milieu- en klimaatkwesties, gebaseerd op de stemmen die zijn uitgebracht voor verschillende opties.

Sterke steun voor een algemeen informatiesysteem:

De helft van de deelnemers (5 stemmen) is van mening dat een dergelijk systeem hoe dan ook nodig is en benadrukt het belang van toegankelijke, grensoverschrijdende klimaat- en milieu-informatie.

4 stemmen steunen het systeem alleen als het invloed heeft op hun leefomgeving, wat duidt op enige voorwaardelijke steun maar nog steeds erkent dat het systeem relevant is.

Eén deelnemer is onzeker / had geen duidelijke mening. Hier zou mogelijk aanvullende informatie nodig zijn over hoe deze informatie nuttig zou kunnen zijn voor deze persoon.

Conclusie:

Uit de resultaten blijkt dat er brede overeenstemming bestaat over de behoefte aan een algemeen euregionaal informatiesysteem over milieu- en klimaatkwesties. De meeste deelnemers beschouwen het als essentieel, terwijl een kleinere groep het alleen belangrijk vindt als het direct van invloed is op hun omgeving. Het feit dat één deelnemer aangeeft dat er enige

onzekerheid bestaat, onderstreept echter de noodzaak van duidelijkere communicatie over de voordelen van een dergelijk systeem.

Algemene reflectie burgertop - perspectief deelnemers

De deelnemers reflecteren aan het eind van de burgertop en bespreken hun ervaringen, suggesties voor verbetering en feedback over de tool.

1. Waardering voor deelname en inbreng:

De bijeenkomst werd gewaardeerd om de sfeer van samenwerking, waarbij actieve deelname als essentieel werd gezien. Deelnemers benadrukten het belang van luisteren naar de behoeften van inwoners en ervoor zorgen dat deze gesprekken leiden tot tastbare veranderingen. Het idee van gezamenlijke oplossingen, waarbij iedereen een rol speelt, werd als positief en noodzakelijk gezien. Er werd gewezen op de behoefte aan meer persoonlijke communicatie en een 24-uurs noodnummer om de bereikbaarheid te verbeteren.

2. Belangrijkste resultaten:

Hoewel de discussies veel tijd in beslag namen werden ze als waardevol ervaren. De voorkeur ging uit naar een kleinere groep, omdat dit persoonlijke, gerichte gesprekken mogelijk maakte. Deelnemers benadrukten dat de verkregen inzichten direct moeten leiden tot praktische beleidsbeslissingen, met duidelijke betrokkenheid van inwoners bij het besluitvormingsproces.

Een belangrijk punt dat naar voren kwam, was de diversiteit in behoeften binnen verschillende groepen in de samenleving, vaak gerelateerd aan leeftijdsverschillen, ervaring en verwachtingen. Zo bleek de behoefte aan openbare watertappunten bijvoorbeeld te variëren: ouderen gebruiken misschien minder vaak een eigen waterfles, terwijl jongeren vaker een waterfles bij zich hebben en dus meer openbare watertappunten nodig hebben.

Daarnaast werd gewezen op de verborgen behoeften van bepaalde groepen. Mensen die misschien niet actief deelnemen aan vergaderingen, maar wiens stem belangrijk is voor een representatieve beleidsvorming. De vraag "Hoe en wanneer hoor ik erbij?" werd gesteld als een oproep om het besluitvormingsproces toegankelijker te maken en ervoor te zorgen dat iedereen zich gehoord en betrokken voelt, ongeacht hun achtergrond of deelname aan fysieke bijeenkomsten.

3. Toekomstige richtingen:

De deelnemers waren het eens over de noodzaak om deze gesprekken voort te zetten en de verzamelde inzichten verder te ontwikkelen. Concrete acties worden voorgesteld, zoals het betrekken van jongeren bij gemeenschapsprojecten, het focussen op buurt specifieke behoeften, het actiever gebruiken van het centrale "hub"-platform en het zorgen voor betere communicatie met minder afhankelijkheid van digitale hulpmiddelen.

De feedback benadrukt het belang van een inclusieve aanpak, waarbij de gemeenschap actief betrokken wordt bij besluitvorming. Het draait om open gesprekken, samenwerking en praktische oplossingen die aansluiten bij de behoeften van verschillende inwoners.

Algemene reflectie burgertop - perspectief projectgroep

Ondanks uitgebreide inspanningen om een diverse groep deelnemers aan te trekken, was de opkomst niet volledig representatief. Ongeveer 75% van de genodigden kwam niet opdagen. De aanwezige deelnemers waren enthousiast en deelden waardevolle inzichten. Tegelijkertijd werd erkend dat de groep relatief klein was en voornamelijk bestond uit hoger opgeleide en stabiele economische status. Dit werd besproken met de deelnemers, die opmerkten dat dit soort initiatieven vaak tijd nodig hebben om zich te vestigen en dat naarmate ze groeien, het aantal deelnemers geleidelijk toeneemt.

De evaluatie kan worden samengevat in drie hoofdonderwerpen:

1. Deelname en vertegenwoordiging

- **Inclusieve betrokkenheid:** Er is een duidelijke behoefte om een breder spectrum van inwoners te betrekken, ook degenen die normaal gesproken geen bijeenkomsten bijwonen. Het is essentieel om manieren te vinden om "stille" groepen, zoals ouderen of mensen die geen fysieke bijeenkomsten bijwonen, actief te betrekken en rekening te houden met de verschillende behoeften van verschillende demografische groepen (leeftijd, ervaring, etc.).
- **Betrokkenheid vergroten:** Alleen interesse tonen is niet voldoende - deelnemers vragen om zich actief aan te melden kan de betrokkenheid vergroten en het aantal personen dat niet komt opdagen verminderen. Bovendien kunnen gepersonaliseerde uitnodigingen ervoor zorgen dat deelnemers zich meer gewaardeerd en betrokken voelen, wat leidt tot een hogere opkomst en zinvolle deelname.
- **Leren van betrokkenheid van deelnemers:** Hoewel er 11 deelnemers waren, gaven niet alle deelnemers een beoordeling, omdat velen ervoor kozen om direct kwalitatieve feedback te geven. Aangezien de PST-EMR prioriteit geeft aan het faciliteren van een gesprek met de deelnemers en het verzamelen van kwalitatieve inzichten, moeten moderators zorgvuldig beslissen of ze de discussie onderbreken om beoordelingen te verkrijgen. In dit geval werd de beslissing genomen om voorrang te geven aan kwalitatieve uitwisseling boven kwantitatieve beoordelingen. Het was bemoedigend om te zien dat alle deelnemers actief betrokken waren en waardevolle inzichten bijdroegen aan elke vraag. Deze ervaring onderstreepte echter belangrijke overwegingen voor het moderatieproces.
- **Persoonlijke aanpak:** De uiteenlopende behoeften van buurten en leeftijdsgroepen vereisen een meer op maat gemaakte aanpak. Jongeren kunnen bijvoorbeeld prioriteit geven aan openbare watertappunten, terwijl oudere bewoners ze misschien minder nodig hebben. Luisteren naar en ingaan op deze verschillende perspectieven is essentieel.

- **Democratisering van besluitvorming:** De vraag "Hoe en wanneer hoor ik erbij?" benadrukt hoe belangrijk het is om ervoor te zorgen dat iedereen gelijke toegang heeft tot het besluitvormingsproces. Organisatoren moeten zich richten op het democratischer en inclusiever maken van het participatieproces.

2. Belangrijkste zorgen over klimaataanpassing

- **Behoeftte aan verkoeling en schaduw:** Een belangrijk punt van zorg was de behoefte aan meer schaduw en verkoelende openbare ruimtes. Veel deelnemers benadrukten dat gebieden zonder natuurlijke schaduw, zoals bomen, te weinig comfort bieden, vooral bij warm weer. Dit sluit aan bij de groeiende vraag naar meer groen in stedelijke gebieden.
- **Koele openbare ruimtes:** Er zijn onvoldoende koele binnenruimtes beschikbaar en er is vraag naar meer van dergelijke ruimtes. Mensen benadrukten het belang van het creëren van plekken waar mensen kunnen schuilen tijdens extreme hitte of storm.
- **Bescherming tegen overstromingen en stormen:** Er was veel bezorgdheid over de veiligheid tijdens zware regenval, overstromingen en stormen, en sommige gebieden hadden te kampen met ernstige overstromingen. Er is nood aan een betere voorbereiding op dergelijke gebeurtenissen, met inbegrip van betere beschermingsmaatregelen tegen overstromingen, beter crisisbeheer en een betere beschikbaarheid van hulpdiensten.

3. Uitdagingen voor betrokkenheid en communicatie

- **Directe versus digitale communicatie:** Veel deelnemers gaven aan een voorkeur te hebben voor meer directe, persoonlijke communicatie in plaats van digitale methoden. Dit kan zijn via platforms zoals de 'hub', of meer persoonlijke betrokkenheid die diepere, meer persoonlijke gesprekken bevordert.
- **Duidelijke en doeltreffende communicatie:** Er was een roep om betere communicatiekanalen, waaronder een 24-uurs noodnummer of duidelijke openbare informatie over klimaat gerelateerde risico's, contactpersonen voor noodgevallen en plekken voor verkoeling.
- **Landsgrensoverschrijdende communicatie:** De deelnemers willen graag een betere communicatie over de grenzen heen, met name in de Euregio Maas-Rijn. Er was steun voor informatie- en waarschuwingssystemen die inwoners kunnen waarschuwen voor klimaat gerelateerde gebeurtenissen en hen kunnen informeren over de middelen die beschikbaar zijn voor ondersteuning tijdens noodsituaties, vooral wanneer gebeurtenissen gevolgen hebben voor meerdere landen.

Toekomstige acties:

- 1) **Betrokkenheid van jongeren:** Een terugkerend thema was het belang om jongere generaties actiever te betrekken bij klimaatadaptatie. Organisatoren moeten op zoek

naar manieren om jongeren te betrekken, bijvoorbeeld via jongerenorganisaties, en hen helpen actief deel te nemen aan de planning van klimaatbestendigheid.

- 2) **Gerichte lokale oplossingen:** Oplossingen moeten worden afgestemd op specifieke buurten, aangezien de ervaringen en behoeften van bewoners sterk variëren afhankelijk van de locatie. Er wordt aangedrongen op meer buurtgerichte antwoorden op klimaatuitdagingen.
- 3) **Versterken van de gemeenschap:** Er is een verlangen om sterkere gemeenschapsbanden op te bouwen, met de nadruk op het verdelen van rollen en verantwoordelijkheden. Inwoners betrekken bij door de gemeenschap gestuurde training en voorbereiding op noodsituaties kan een effectieve manier zijn om vooruitgang te boeken.
- 4) **Praktische oplossingen:** De verkregen inzichten moeten leiden tot tastbare resultaten. Suggesties zoals het aanbieden van gratis apps voor noodgevallen, ervoor zorgen dat openbare ruimten voldoende schaduw bieden en meer bomen planten in steden moeten prioriteit krijgen. Lokale overheden moeten praktische stappen ondernemen op basis van deze discussies.